

Den 15 april lämnar regeringen över vår- och vårändringsbudgeten för 2025 till riksdagen. Redan nu vet vi att den kommer att innehålla ytterligare satsningar på regionalt yrkesvux och kurser inom yrkeshögskola. Här redogör vi för hur stora dessa satsningar är i förhållande till befintliga anslag.

Konjunkturen står och väger. Finansminister Svantesson menar att en vändning uppåt nu är nära förestående. Andra, till exempel [Konjunkturinstitutet](#) är mer bekymrade. Den allmänna bilden för arbetsmarknaden är att vändningen dröjer, och att arbetslösheten väntas vända ner märkbart först under slutet av av 2025 eller början av 2026.

1 april öppnar årets första sökomgång (av två) för omställningsstudiestöd, för den som vill stärka sin ställning på arbetsmarknaden genom studier. Yrkeshögskolan har sedan starten för stödet varit förstahandsvalet för många, en utveckling som kontinuerligt förstärkts. En rad förändringar har gjorts för att omställningsstudiestödet ska bli enklare att söka och beviljas rätt personer. CSN släppte 31 mars sin slutredovisning/analys av stödets implementering och framtid.

Om detta och mer kan du läsa längre ner i rapporten. Klicka på de feta rubrikerna/länkarna. Den text som finns under "**Kommentar**" är vår egen, all annan text är hämtad från publika källor.

Har du frågor eller synpunkter kring innehållet i denna rapport, tveka inte att kontakta ola.johansson@academedia.se

POLITIK OCH REFORMER

REGERINGEN.SE, 31 MAR

Satsningar för att stötta ekonomins återhämtning

Regeringen kommer i samband med vårändringsbudgeten gå fram med direkta konjunkturstimulanser på 5,8 miljarder. Det handlar bland annat om riktade arbetsmarknads- och utbildningsinsatser för fler i jobb.

Riktade arbetsmarknads- och utbildningsinsatser

- Fler i utbildning – fler platser på yrkeshögskolan och regionalt yrkesvux
- Fler sommarjobb för unga
- Ökade medel till Arbetsförmedlingen
- Tidigareläggning av a-kassehöjning

Kommentar: Vi har ännu inte de slutgiltiga formuleringarna och beloppen för dessa satsningar (kommer 15 april) men nedan ses en uppskattning av hur det kan komma att se ut för YH och yrkesvux.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Regeringens egen formulering av satsningen/anslaget	Anslag och beskrivning av posten i budgeten	Kommentar
"Fler platser på yrkeshögskolan"	Pressmeddelande: "Regeringen föreslår att 407 miljoner kronor, inklusive studiestöd, tillförs Myndigheten för yrkeshögskolan för fler platser på korta kurser under 2025"	OBS att de höjda anslagen endast gäller kurser . De 407 mnkr som skjuts till i budgeten inkluderar även studiemedel för de nya studieplatserna. Studiemedel brukar utgöra ungefär en tredjedel av anslagen till ökade platser. Gäller den fördelningen även nu skulle ca 270 mnkr läggas på fler YH-platser för 2025, en ökning med ca 7 procent.
"Satsningar regionalt yrkesvux"	"Regeringen föreslår att 302 miljoner kronor tillförs regional yrkesinriktad vuxenutbildning (regionalt yrkesvux) i komvux, inklusive studiestöd."	Tar man bort den tredjedel som brukar gå till studiemedel återstår ca 200 mnkr i satsningar på fler plaster, en ökning på runt 5 procent.

SKOLLEDAREN.SE, 11 MAR

Beskedet: Skolverket stoppar digitala nationella prov – hela våren

Skolverket ställer in samtliga 18 nationella delprov som skulle genomförts i vår. Det är oklart när provplattformen öppnar igen. Fler allvarliga brister har uppdagats, bland annat har elevers personuppgifter varit tillgängliga för lärare som inte ska ha tillgång till dem.

CSN.SE, 31 MAR

Hälften bytte bransch efter studier med omställningsstudiestöd

De som började studera med omställningsstudiestöd gjorde det för att de ville byta yrke, och efter avslutade studier hade hälften bytt bransch. Studerande med omställningsstudiestöd vid högskolan hade också bättre studieresultat än studerande med studiemedel. Det är några resultat från CSN:s uppföljning av den första tiden med omställningsstudiestödet.

- Kommentar:** Detta är CSN:s slutredovisning av utvecklingen för omställningsstudiestödet (OSS). Sammanfattande punkter:
- Fram till och med 2024 har 68 900 personer sökt stödet. 90 procent av dessa har fått besked. 23 procent av dem som fått besked har beviljats OSS.
 - Under 2023 och 2024 betalade CSN ut 577 mnkr respektive 1 200 mnkr i OSS.
 - Den första sökomgången präglades av okunskap om villkoren. Initialt berodde avslag främst på att de sökande sökte fel utbildningar eller inte uppfyllde villkoren för att beviljas stödet. I den senare omgången berodde avslagen främst på att pengarna var slut eller att den sökande inte fått sitt besked i tid innan utbildningen började, och därmed aldrig påbörjade utbildningen. (Att pengarna "tog slut" påminner oss om att detta stöd inte är rättighetsbaserat, som övriga studiemedel.)
 - Det är mycket ovanligt att CSN går emot det utlåtande som en omställningsorganisation ger om den sökande.
 - Hälften av dem som beviljats OSS hade sökt vanliga studiemedel annars. Därmed har omställningsstudiestödet varit rekryterande. (och den undanträngning inom utbildningssystemet som man ville undvika får sägas ha skett.)
 - Knappt hälften av de studerande bytte bransch, drygt hälften jobbade kvar i samma bransch.

Utredarna: Ett samlat grepp för att stärka svenska skolan

”Vi hoppas att politikerna nu genomför reformerna så att fler får möjlighet att framgångsrikt slutföra sina studier”, skriver regeringens särskilda utredare Magnus Henrekson, Joanna Giota och Thomas Persson i en gemensam debattartikel.

Kommentar. Detta är visserligen en debattartikel, men den är skriven gemensamt av representanter för tre statliga utredningar som presenterats nyligen, och som skulle innebära en omfattande reformering av svensk skola.

Regeringen vill göra det lättare att söka till yrkeshögskolan

Regeringen ger Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) i uppdrag att genomföra en förstudie om ett gemensamt system för ansökning och antagning till yrkeshögskoleutbildningar.

Kommentar: Ett av [YH-utredningens](#) förslag bar att göra antagningen till Yrkeshögskolan central. Ur sammanfattningen av YH-utredningens förslag: Ett centralt system kommer att innebära gemensamma ansökningsomgångar där de studerande får prioritera sina ansökningar. En gräns för hur många utbildningar en sökande kan antas till föreslås också. Bort från dagens system alltså, där en person kan söka och antas till ett obegränsat antal utbildningar, som hen sedan inte dyker upp på. Utredaren nämner att varje utbildningsanordnare sparar 8 mnkr då de slipper ”att på egen hand tillse förenligheten med SDG-förordningen”. Man ser också minskade kostnader för utbildningsanordnarna för hantering av ansökningar med 25–30 procent. Särskilt stora utbildningsanordnare bedöms få skalfördelar med ett gemensamt antagningssystem. En avgift på upp till 170 000 kr per år kommer att tas ut för att använda systemet.

Förstudie om gemensamt system för ansökan och antagning till yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan ska genomföra en förstudie om ett gemensamt system för ansökan och antagning till yrkeshögskoleutbildning. Förstudien ska också omfatta ett nytt studiedo...

En STEM-strategi för Sverige – från förskola till forskarutbildning

Utbildningsminister Johan Pehrson har i dag presenterat regeringens STEM-strategi. Strategin innehåller mål för att stärka STEM-utbildningarna i Sverige. Dessutom ska en ny STEM-delegation verka för att fler ska utbildas inom matematik, naturvetenskap och teknik.

MYH – en del av Sveriges STEM-strategi

– Yrkeshögskolan innehåller många STEM-utbildningar och är en viktig utbildningsform för att tillgodose arbetslivets behov av STEM-kompetens. Därutöver har MYH tillsammans med de andra myndigheterna inom myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande tagit fram inspel till regeringens STEM-strategi. Det är sannolikt därför som regeringen önskat att vi ska finnas med i delegationen, säger Magnus Wallerå.

SVT.SE, 28 MAR

Studenter berättar för SVT: Så fuskar vi med AI utan att åka fast

Användningen av AI i studier har ökat. 28 studenter stängdes av från Linnéuniversitetet förra året i samband med AI-fusk. Trots det uppger studenter att väldigt få som fuskar med hjälp av AI blir påkomna.

PEDAGOG.MALMO.SE, 28 MAR

Hjälp eller hinder? AI:s roll i att stötta elever

Hur fungerar AI som hjälpmedel i skolan? En forskningsstudie från Lunds universitet visar bland annat att AI kan vara till hjälp för elever med koncentrationssvårigheter. Samtidigt finns det flera överväganden som behöver göras i användningen av sådana verktyg.

DEMOGRAFI OCH MAKRO

SCB.SE, 20 MAR

Fortsatt stort intresse för yrkeshögskolans kurser

Kurser introducerades under 2020 och är korta utbildningar som vänder sig till yrkesverksamma som behöver utveckla sin kompetens i arbetslivet. Utbildningsformen har växt kraftigt sedan starten och 2024 var det över 29 000 sökande, vilket är en ökning med 21 procent jämfört med året innan.

Antalet sökande till program ökade från 96 200 till 104 500, en ökning med 9 procent.

MYH.SE, 27 JAN

Studerande med omställningsstudiestöd väljer program framför kurser

Fyra av fem av alla som sökte omställningsstudiestöd sökte för studier i yrkeshögskolan eller högskolan. Många kommer från arbeten inom vård och omsorg och har redan en eftergymnasial utbildning. Flest söker omställningsstudiestöd för långa utbildningar, både i yrkeshögskolan och högskolan är programstudier vanligast.

IFAU.SE, 11 FEB

Färre arbetslösa påbörjar en yrkesutbildning

Antalet arbetslösa som påbörjar en gymnasial yrkesutbildning har minskat kraftigt sedan början av 2000-talet, samtidigt som behovet av utbildning sannolikt har ökat. Det visar en ny rapport från IFAU som undersöker utvecklingen av yrkesutbildningar för inskrivna på Arbetsförmedlingen mellan åren 2000 och 2021.

Statsbidrag för regionalt yrkesvux 2026/27

Kommentar: Regionalt yrkesvux har sedan det infördes 2016 varit ett favoritverktyg hos svenska rikspolitiker för att komma tillrätta med kompetensglappet på svensk arbetsmarknad. De anslagna medlen har ökat från 1,4 till 4,3 miljarder kronor under perioden 2016-2024.

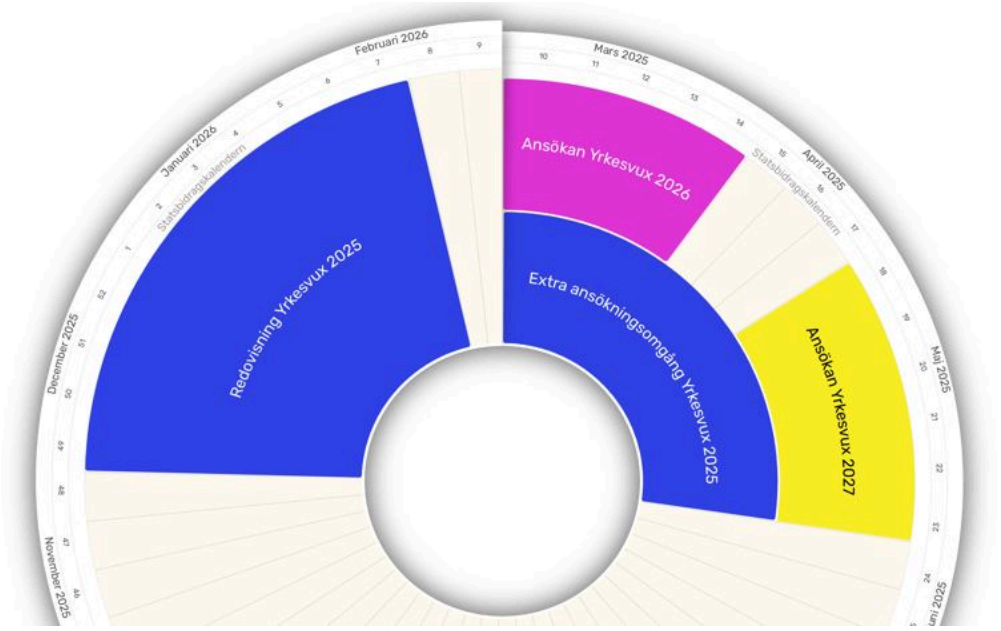
Pengarna fördelas genom statsbidrag, som kommunerna ansöker om hos Skolverket i grupper om minst tre. Hur mycket en kommungrupp beviljas beror på ett antal makrofaktorer i kommunerna, främst arbetslöshetens storlek. Trots att de beviljade medlen nästan har tredubblats sedan 2016 har systemet dragits med flera problem, främst kopplade till ansökningsprocessen:

1. Kommunerna har inte sökt hela det belopp de har kunnat söka.
2. Stora beviljade belopp har betalats tillbaka då kommunerna inte har lyckats använda dem.

Den enskilt största utmaningen har av kommunerna sagts vara att statsbidragen beviljas på årsbasis. Cykeln analys-ansökan-köp av utbildning har varit svår att hinna med under endast ett år.

I statsbudgeten för 2025 införde regeringen tvååriga statsbidrag för regionalt yrkexvux. Detta som svar på kommunernas uttryckliga önskan att slippa de ettåriga statsbidragen som skapade ryckighet och kortsiktighet. ("Yrkesvuxutredningen" vill gå ännu längre och föreslår treåriga statsbidrag.)

Om de tvååriga statsbidragen kommer att förmå kommunerna att i högre grad söka och använde de medel som står till buds återstår att se. Klart är att 2025 blir ett stökigt år för de som jobbar med en kommuns ansökningar. Den 1 april stänger ansökningarna för 2026. Redan 1 maj öppnar så ansökningen för 2027. Parallellt med detta pågår en extra ansökningsomgång 2025 fram till 2 juni.

KONKURRENTER

DI.SE, 27 MAR

Arbetsförmedlingen ska häva ett hundratal avtal med leverantörer i Rusta och matcha

Arbetsförmedlingen kommer att häva ett hundratal avtal med leverantörer som inte ger tillräckliga resultat inom matchningstjänsten Rusta och matcha.

Kommentar: Arbetsförmedlingen har idag avtal med 236 leverantörer för tjänsten Rusta och matcha. Dessa har i genomsnitt 176 deltagare och delar på sammanlagt 41 437 deltagare. De 100 minsta leverantörerna har idag endast 5 816 deltagare tillsammans. Om deltagarna skulle fördelas jämnt över kvarvarande 136 leverantörer den nya genomsnittssiffran per leverantör bli 305 deltagare.

Vi vet inte skrivande stund inte om det är de 100 *leverantörer* med lägst antal deltagare som förlorar *alla* sina avtal för Rusta och matcha (leverantörerna har ett unikt avtal för varje leveransort), eller om det är de 100 *avtal* med minst antal deltagare som rivs. Skulle den senare tolkningen vara fallet blir det endast marginella förändringar i volymer för kvarvarande avtal.

NACKADEMIN.SE, 24 MAR

Ansök om Omställningsstudiestöd från 1 april 2025 – Starta din nya karriär med Nackademics yh-utbildningar

Från och med den 1 april 2025 öppnar ansökan för omställningsstudiestödet, vilket ger en värdefull chans för den som vill förändra sin karriärbana. Detta stöd har redan blivit en viktig resurs för många som vill utbilda sig till ett nytt yrke och skapar möjligheter för en smidig omställning.

REGERINGEN.SE, 28 MAR

Staten har slutfört försäljningen av Lernia AB

Regeringen har efter avslutade myndighetsprövningar slutfört försäljningen av Lernia AB inklusive dotterbolag till Aurelius genom dotterbolaget AURELIUS Investment Lux Fourteen SARL. Det slutliga försäljningspriset blev drygt 124 miljoner kronor.

Kommentar: Lernia släppte i samband med beskedet sin [årsredovisning](#) för 2024. Bolaget gjorde en förlust på 59 miljoner kr för året.

Academedia

support@nobicon.se, +46 (0)90 14 42 70

Gå till portalen
Avsluta prenumeration

Läs villkor och information om behandling av personuppgifter